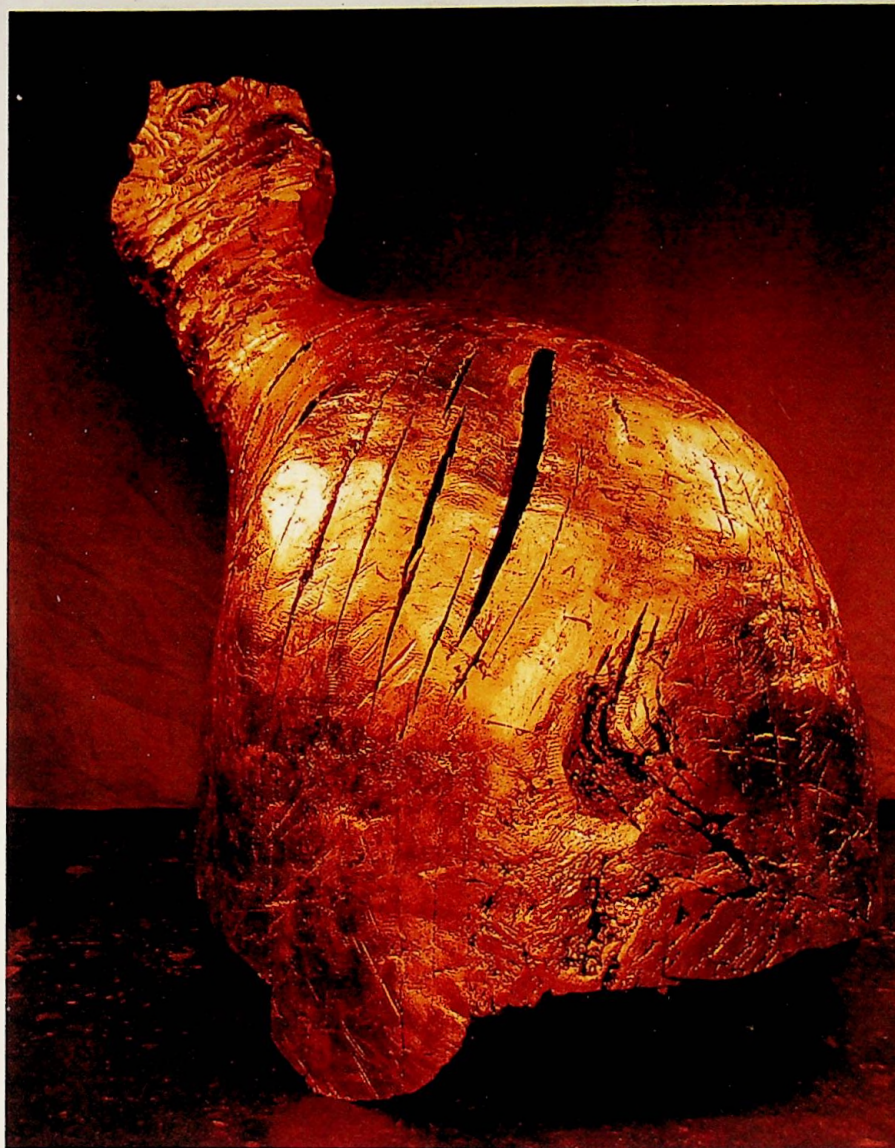

KUZMA KOVAČIĆ

8. - 28. prosinca 2000.

OVA DJELA POSVETIO SAM DR. FRANJI TUĐMANU I SVIM
BRANITELJIMA HRVATSKE DOMOVINE.

HAEC OPERA DEDICAVI DOCTORI FRANJO TUĐMAN ET
OMNIBUS DEFENSORIBUS PATRIAE CROATIAE.

Kurum Kurum

"HIMNI I SIPINE KOSTI"
("HYMNI ET OSSA SEPIAE")

IZLOŽENA DJELA:

1. SALVE, ARBOR REFUGII!
(ZDRAVO, STABLO ZAKLONA!)
drvo (lipa) + svjetlost voštanice
visina 260 cm
2000.
2. LUX ECCE SURGIT AUREA
(GLE ZLATNO SVJETLO IZLAZI)
pozlaćeno hrastovo drvo
visina 105 cm
2000.
3. O VIR INVICTE
(O JUNAČE NESLOMLJIVI)
gipsani kamen
156 x 100 x 55 cm
2000.
4. AURORA IAM SPARGIT POLUM
(VEĆ ZORA NEBOM SIPA SJAJ)
morski pijesak, staklo, boja, drvo (reljef)
175 x 122 cm
2000.
5. ET NUNC ET AETERNITATE TOTA
(I SAD I VJEČNOST ČITAVU)
gips (kružni reljef)
promjer 190 cm
2000.
6. ONA NAŠA STARA LAĐA
(ILLA VETUS NAVIS NOSTRA)
obojeno drvo (kruškovina) i morski pijesak
220 x 70 x 90 cm
2000.
7. IZ KATAKOMBI
(EX CATACOMBIS)
obijeljeno drvo
140 x 110 x 7 cm
2000.

SALVE, ARBOR REFUGII!, 2000.

VITALNOST KOVAČIĆEVE FORME

Za poznavatelja Kovačićeva kiparstva ova će izložba, naslovljena "Himni i sipine kosti", biti "duhom i tijelom", koncepcijom i realizacijom, još jedan prilog njegovoj iznimnoj oblikovnoj izražajnosti, koja ga je, u minulih četvrt stoljeća, i prometnula u jednoga od najznačajnijih suvremenih hrvatskih kipara. Naime, već je i u prvim svojim radovima kipar vrlo decidirano određivao svoje forme – ne samo materijalom kojim su oblikovane, i time, razumije se, bitno "uvjetovale" izraz – već i samim imenom, nazivom djela. Tako je riječ snažno impostirana u formu kao njezina imanentna sastavnica. Vrlo promišljenim nazivima svojih djela autor je isticao i naglašavao puninu njihova značenja, što je, unatoč likovnoj jasnoći djela i njegovoj izrazitoj plastičnoj sugestivnosti, intenziviralo poetiku i simboliku forme. Upravo je pomnim nazivima djela precizirao semantičku kao i prostornu i estetsku determiniranost.

Dakle, tamo gdje poticaj kiparstvu traži u podneblju zavičajnoga Hvara, u njegovoj južnohrvatskoj i mediteranskoj baštini i kulturi ili pak u neizrecivoj iracionalnosti koja otvara prostore poetskoga i transcendentalnoga, "on čuva neko religiozno raspoloženje kao tajnu, koju ne želi objasniti, dok mu ta tajna pomaže da stvarnost pjesnički objasni...", možda bi ovim Kierkegaardovim riječima mogli pokriti jednu bitnu činjenicu Kovačićeva kiparstva?

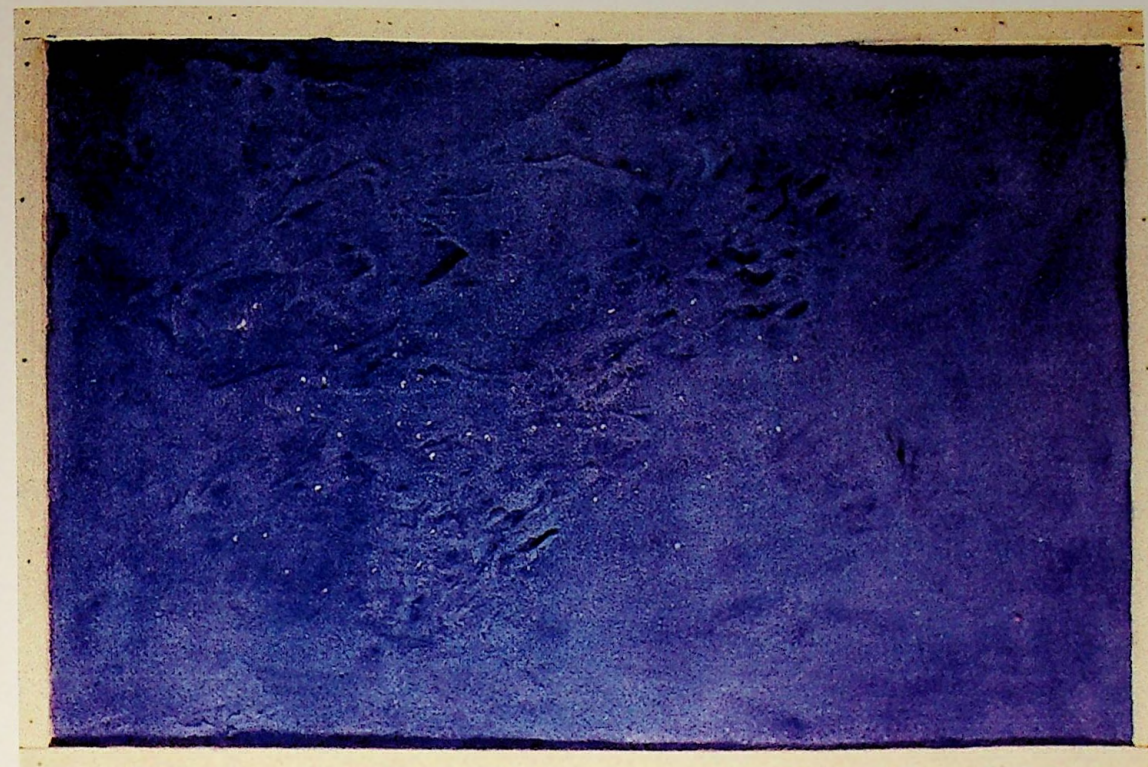
Svoje je kiparske forme gradio s nedvojbeno čvrstim osloncem na baštinu i mediteransko podneblje snažno prožet osjećajem pripadnosti i duboke ukorijenjenosti... "Sipine kosti", znameniti ciklus Montaleovih pjesama i prije je kiparu poticajan te nedvojbeno pjesnik, koji je "otkrivao" i njegovo mediteransko ishodište, postaje čvrsto uporište bliskoga svjetonazora koje ne razdvaja već prije spaja dvije obale istoga "ljeskanja krljušti mora". Tako će skulptura "Iz poglavlja Sipine kosti" iz godine 1983. biti naslovom posve logična s obzirom na sadašnji kiparev interes, potvrđujući njegovu trajnu i duboku vezanost uz mediteransko podneblje u kojemu je našao iskonski poticaj svom stvaralaštvu. "Ona naša stara lađa" zacijelo je skulptura koja najsugestivnije potvrđuje dosljednost kipareva ishodišta kao i koherentnost izraza. Drvetom,

bojom, staklom, gipsom, svjetlošću... gradi Kuzma Kovačić ove sadašnje radove, dakle onim istim materijalima kojima je i prije dvadeset i više godina formirao kiparski danas dobro poznate forme: "Marina, Marina" 1976. godine, "Drvo slavno" 1981. ili pak "Postelja sv. Pelegrina" iz 1985. u bliskoj je vezi s reljefom "Iz katakombi" iz 2000. godine... da spomenemo tek neke radove.

Velika izražajnost kiparskoga jezika nije međutim nikada iznevjerila njegovu prirodu, unatoč naglašenim ludističkim elementima, velikoj umjetničkoj radoznalosti, te impozantnom broju materijala. Onda, kao i sada ("Barun Cosimo Piovasco di Rondò i Sofonisba Viola Violante d'Ondariva", 1975./76. i "Salve, arbor refugii!", 2000. godine...) ustrajat će Kuzma Kovačić na dosljednom promišljanju forme, bilo da rabi iskustvo konceptualnog, minimalizma, radi iskorak u instalaciju, ili pak koristi klasične materijale i postupak. Ova će njegova značajka trajno odrediti njegovo kiparstvo pretpostavljajući formu materijalima, tehnikama, stilskim određenjima. Ovo kiparstvo velike asimilacijske energije teži sintezi, sabiranju, kontemplaciji, čuvajući ovu svoju značajku i pred velikim izazovima i zadaćama, kako u nerealiziranim, tako i u realiziranim djelima ("Spomenik splitskim poljima i težacima" 1984. godine i, deset godina poslije, 1994., "Oltar hrvatske domovine", kada smo svi bili zatečeni strašnim zločinom protiv naše Domovine koji se razotkriva snagom ovih biblijskih stihova: "Morska se dna pokazala i temelji svijeta postaše goli.")

"Za umjetnika koji ne ratuje s avangardom", tvrdi Rosenberg, "zrelost sa sastoji u prijelazu s maštovitih igara po parkovima k invenciji profesionalna stila u svijetu institucionaliziranih vrijednosti." Kuzma Kovačić nedvojbeno je "kipar-pjesnik" koji svoju izražajnu snagu zna obnoviti, ne ponavljajući se, koji zna u istom biti drukčiji, kroz preobrazbu tehnika i materijala potvrđivati "čudotvornu stilističku fleksibilnost."

Milan Bešlić

AURORA IAM SPARGIT POLUM, 2000.

ONA NAŠA STARA LAĐA, 2000.

KUZMA KOVAČIĆ

kipar

Rodio se u Hvaru 6. VI. 1952. Upisao studij kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1971., a diplomirao 1976. (profesori: Ž. Janeš, I. Sabolić, V. Rukljač, B. Ružić). Od tada izlaže na samostalnim i skupnim izložbama u domovini i u inozemstvu. Studirao u Veneciji (Murano) vještinu rada u staklu. Djela mu se nalaze u većini najznačajnijih hrvatskih galerija i muzeja, kao i u Vatikanskoj zbirci umjetnina. Redoviti je profesor kiparstva na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu.

Priredio je tridesetak izložbi i sudjelovao na više od dvjesto skupnih izložaba u domovini ili inozemstvu.

ŽIVOTOPIIS

Samostalne izložbe

- 1976. Hvar, Galerija "Na Bankete" (s I. Rončevićem i P. Bogdanićem)
- 1977. Zagreb, Galerija "Vladimir Nazor" (s I. Rončevićem)
- 1979. Šibenik, Muzej grada Šibenika
- 1980. Zagreb, Galerija Schira
- 1981. Ljubljana, Slovenija, Galerija Ars
Split, Galerija umjetnina
Hvar, Galerija "Na Bankete"
- 1982. Zagreb, Studio Galerije Forum
- 1983. Zadar, Gradska Loža (Moderna galerija)
- 1984. Split, Galerija "Kripta" (s M. Skračićem i J. Kezićem)
- 1985. Dubrovnik, Umjetnička galerija
- 1985/86. Split, Galerija umjetnina
- 1986. Varaždin, Galerija slika
Zagreb, Galerija Forum
Gornja Stubica, Muzej seljačkih buna
Zagreb, Galerija "Josip Račić"
Hvar, Galerija "Arsenal"
- 1988. Zadar, Galerija Peditšić
- 1990. Hvar, Biskupska katedralna biblioteka

- 1991. Zagreb, Galerija "Josip Račić" (Vratnice Hvarske katedrale)
Split, Etnografski muzej (Vratnice Hvarske katedrale)
- 1996. Zagreb, Moderna galerija (Kovani novac Republike Hrvatske)
Geelong - Melbourne (Australija), Gradska galerija (Kovani novac Republike Hrvatske)
- 1997. Trst (Italija), Generalni konzulat Republike Hrvatske (Spomenik papi Ivanu Pavlu II. i kovani novac s likom Svetoga Oca)
Sarajevo, Federacija BiH, Mala galerija Sv. Anto - Bistrik (Kovani novac Republike Hrvatske)
- 1998. Zagreb, Muzej Mimara (Diva Grabovčeva i Gospa Ramska)
Split, Galerija Protiron (Spomenik papi Ivanu Pavlu II.)
Široki Brijeg, Muzej Široki Brijeg, Franjevačka galerija (Izložba "Oblici sakralnoga 1975-1998.")
- 1999. Split, Pinakoteka Franjevačkog samostana Gospe od Zdravlja (s J. Botterijem)
Šibenik, Galerija Svetog Krševana
Zagreb, Galerija Klovčevići dvori (retrospektiva desetogodišnjeg rada)
Hvar, Galerija Arsenal

Nagrade i priznanja

- 1978. Zagreb, Priznanje za kiparstvo žirija 10. salon mladih
- 1980. Zagreb, Glavna nagrada za likovno djelo mladih autora
- 1982. Šibenik, Premija drugog svibanjskog salona mladih umjetnika
Split, Godišnja nagrada za umjetnost lista "Slobodna Dalmacija"
- 1983. Dubrovnik, Grand prix "Nikola Božidarević" 5. dubrovačkog salona
Zagreb, Nagrada za skulpturu 15. salona mladih
- 1984. Split, Velika nagrada "Emanuel Vidović" 15. splitskog salona
Budimpešta (Madarska), Priznanje 6. svjetskog biennala male skulpture
Split, Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za kip "Uskrsnuli Krist" u konkatedrali Sv. Petra u Splitu (djelo nije izvedeno)
- 1985. Rijeka, Nagrada za skulpturu 13. biennala mladih umjetnika
- 1986. Zagreb, "Vjesnikova" godišnja nagrada za likovne umjetnosti "Josip Račić"
- 1987. Murska Sobot (Slovenija), Nagrada 8. biennala male plastike
- 1988. Zagreb, Nagrada 3. triennala hrvatskog kiparstva
- 1991. Split, Godišnja nagrada za umjetnost lista "Slobodna Dalmacija" (za Vratnice hvarske katedrale)
Zagreb, Godišnja državna nagrada za umjetnost "Vladimir Nazor" (za Vratnice hvarske katedrale)
- 1993. Zagreb, Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za idejno rješenje hrvatskog kovanog novca - kuna i lipa
Zagreb, Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za medvedgradski spomenik "Oltar domovine"
- 1994. Zagreb, Izvedbena nagrada za idejno oblikovno rješenje prvog zlatnog i srebrnog hrvatskog kovanog novca od 1000 i 100 kuna - u čast dolaska pape Ivana Pavla II. u Hrvatsku
- 1995. Zagreb, Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za izvedbu zlatnog i srebrnog novca u čast pete obljetnice državnosti
Selca (otok Brač), Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za spomenik papi Ivanu Pavlu II.
Split, Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za grb i zastavu Županije splitsko-dalmatinske
- 1998. Zagreb, Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za idejno oblikovno rješenje zlatnika od 500 kn - u čast 100. obljetnice rođenja kardinala Alojzija Stepinca
Zagreb, Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za idejno oblikovno rješenje srebrnjaka od 200 kn - u čast 500. obljetnice rođenja Jurja Julija Klovčevića
- 1999. Arles (Francuska), priznanje (medalja) 41. međunarodnog festivala božićnih jaslaca
- 2000. Zagreb, Prva nagrada (izvedbena) na Natječaju za idejno i oblikovno rješenje srebrnjaka od 200 kn - u čast hrvatskoj slikarici Slavi Raškaj

Dobitnik je triju hrvatskih državnih odličja na području kulture:

1. Odličje Predsjednika Republike Hrvatske "Danica Hrvatska", za spomenik Oltar hrvatske domovine na Medvedgradu, 1994.
2. Odličje Predsjednika Republike Hrvatske s likom "Marka Marulića", za doprinos hrvatskoj kulturi, o petoj obljetnici državnosti, 1995.
3. Odličje Predsjednika Republike Hrvatske "Red hrvatskog pletera", za izvanredan doprinos domovinskim nastojanjima.

Javna kiparska djela

- 1980. Krapina, Simpozij "Forma prima": "Proljeće na Josipovcu" (drvo)
- 1982. San't Ambrogio di Valpolicella (Verona, Italija), Simpozij "Omaggio a Giulietta": "Šesti čin" (kamen)
- 1986. Hvar, Atrij Biskupskoga dvora, Poprsje nadbiskupa Mihovila Pušića (bronca)
- 1990. Hvar: Vratnice katedrale Sv. Stjepana, pape i mučenika (bronca)
Hvar, Hvarska katedrala: Poprsje Hanibala Lucića i Petra Hektorovića (bronca)
- 1992. Split, Katedrala Sv. Dujice: Procesionalno raspelo (drvo)
Zagreb, Predsjednički dvori: Poprsje Stjepana Radića (bronca)
- 1993. Hvar, Hvarska katedrala: Središnji oltar (kamen)
- 1994. Medvedgrad: Spomenik "Oltar domovine" (kamen, staklo...)
Kovani novac Republike Hrvatske
- 1995. Split, Samostan Gospe od Zdravlja: Franjevačko raspelo (bronca)
- 1996. Split, Konkatedrala Sv. Petra: "Ranjena Gospa" (drvo)
Selca, Brač: Spomenik papi Ivanu Pavlu II. (kamen)
- 1997. Rama - Ščit: Gospa Ramska i Diva Grabovčeva, vrata, reljefi (bronca)
Kedžara, Vran planina i Rama - Ščit, Franjevački samostan: Spomenik Divi Grabovčevoj (bronca)
- 1998. Vatikan i Zagreb: Relikvijar bl. Alojzija Stepinca (srebro)
Zagreb, Hrvatski državni sabor: Poprsje bana Ivana Mažuranića (bronca)
Hvar, Crkva Samostana sestara benediktinki: Oltar (kamen)
Rama - Ščit: Križ na Franjevačkom groblju (bronca)
- 1999. Gospić, Župna crkva: Krstionica (kamen)
Zagreb, Hrvatski državni sabor: Poprsje bana Josipa Šokčevića (bronca)
- 2000. Split: Štandarac na Narodnom trgu (kamen)
Rama - Ščit: Posljednja večera (bronca)

Izdavač/Publisher:
KULTURNO
INFORMATIVNI
CENTAR
Zagreb, Preradovićeve 5
tel. 01/4810-714

Za izdavača/For the publisher:
Goran Pavletić

Urednik kataloga/Editor:
Milan Bešlić

Savjet galerije/Gallery Council:
Nikola Koydl
Eugen Kokot
Goran Blagus
Milan Bešlić
Dominique Narran
Andrej Smrekar

Likovni postav izložbe/Exhibition set-up:
Kuzma Kovačić
Milan Bešlić

Fotografije/Photographs:
Zoran Krpetić

Prijevod na latinski/Latin translation:
Vinko Kovačić

Dizajn/Design:
Antun Zidić

Priprema i digitalni tisak/
Prepress & digital print:
Art Studio Azinović

Naklada/Edition:
300 primjeraka/300 copies

Zagreb, prosinac/December 2000.

Na naslovnici:
LUX ECCE SURGIT AUREA, 2000.

Sponzori:

ORBICO

INA

HT Hrvatski
Telekom

Franch

nov@

GALERIJA FORUM

HR - 10000 Zagreb
Teslina 16
tel. 01/4810-710